

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дні крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудні.
Редакція, адміністрація експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Ліндога ч. 9) Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Санаційний проєкт.

Нині маємо вже в повній основі стацію політика з правиці, уміщену на днях в Pester Lloyd-і. Телеграми онодішні подали єї не досить ясно. Після сеї статі, приписаної д-рови Білинському, мала би санаційна акція внутрішньої ситуації почати ся утворенєм міністерства правиці, зложеного з вибраних короною з посеред сеїж правиці непроносованих мужів. Кабінет складав ся би з католицких людовців, Чеха, Поляка і полудневого Славянина.

Програмою нового кабінету було би витворене внутрішнього мира. Мир такий дав ся би осягнути через переговори з лівницею яко парламентарною меньшостою.

Лівниця була би приєднана, наколи би правиця яко більшість зобовязала, в центральнім парламенті ухвалити закон о уживаню німецького язика яко язика, служачого до внутрішнього порозуміння між влястями (Vermittelungssprache).

Побіч сего закона внесло би нове міністерство другий закон до ухвали парламенту, котрим би означено права краєвих язиків на основі рівноправности, запорученої їм конституцією, і на основі фактичного національного стану посідання (?!).

Наколи би оба табори парламентарні згодили ся на ті дві основні справи, тоді можна би провізорично завісити язикові розпорядження бар. Гавча, видані для Чехії і Морави, з другої же сторони мусіла би лівниця сказати, що єї програма з Зелених съвяток може бути змодифікована, або ще не є ненарушимою.

Ухвалений парламентом язиковий закон уважав ся би основним державним за-

коном. Дальше переведене сего закона поручено би краєвим соймам.

Парламент мусів би також подбати о нормальній розвій парламентаризму на будуче. Правиця мусіла би пристаати на обмежене правосильности §. 14., лівниця мусіла би згодити ся на розумну реформу регуляміну для посольської палати.

Таким побитом став би парламент опятє діяльним, він би міг перевести вибір делегаций і довершити угоду з Угорщиною.

В будучности прийняв ся би парламент за реформи на господарнім, соціально політичнім і фінансовім поли.

Автор статі противний з гори всякому переходовому урядничому кабінетови, аргументуючи, що такий кабінет не був би в силі, позискати собі яку небудь парламентарну більшість, а через те не був би і в спроможности перевести угоду з Угорщиною.

Лише кабінет теперішньої парламентарної більшости міг би важитись на концесії в користь лівниці, бо він вів би за собою правицю і накланяв єї до таких концесий.

Ось провідні мисли віденської статі в Pester Lloyd і.

Подаючи єї зміст в вчорашнім «Руслані» ми замітили, що автор статі великий оптиміст. Нині добавимо, що не вся теперішня парламентарна більшість могла би згодити ся на спосіб, в який автор санаційного проєкту задумав поладнати справу уживаня краєвих язиків в прилюднім житю. Національні меньшости поодиноких коронних країв не могли би пристаати на закон, котрий би уживанє їх язика нормовав в границях «теперішнього фактичного стану посідання». Сей аксіом стоїть в суперечности з існуючою конституцією, або як автор статі каже: з «рівноправностию запорученою поодиноким наро-

дам конституцією чи основними державними законами». В тій точці зрадив автор статі, що він виключає беззглядну справедливість і рівноправність з своєї політичної програми. Тут і вилзли галицько-польські погляди на рівноправність австрійских народів і виявилась рука «собі крива». Фактичний стан теперішнього посідання опираєсь на односторонних концесиях колишних кабінетах в користь вибраних народів, а є нині при змінених обставинах анахронізмом, поминувши факт, що він інволюєє нарушенє основних законів. Medice cura te ipsum, могли би проте сказати мнимому авторови статі в Pester Lloyd-і. Але годі нам сей проєкт санації парламенту і Австрії з гори осудити, позаяк і сей проєкт не є ненарушимий, а в нїм мимо всего подибуємо багато доброї волі і політичного дотену.

Орлеанський заговор.

Француска республіка готуєть ся до суду над роялістичними заговорщиками. На днях зійшов ся судейский сенат і вибрав з посеред себе суд з чотирох членів, котрому поручив переведене розправи проти 22 обжалованих. До суду увійшли Беранже яко председатель, а Шове, Кордель і Казо яко сударі. Обжаловує генеральний прокуратор Бернар. Акт обжалованя гласить, що обжаловані зговорились проти істнованя республіки. Обжаловані належать в часті до антисемітского сторонництва, в часті суть роялістами, патріотами та націоналами.

Початки заговору відносять ся після акту обжалованя до літа минулого року. В акті уміщені приватні листи заговорщиків. На чолі антисемітской молодежи стояв якийсь Дібі. Під днем 22. липня 1898 р. пише він до члена ліги в Кавн, Греслея: «Підготовлюючи заговор, чиєлю на личні мої знакомости і моїх товаришів більше, ніж на революцію». До Брінета в Гаврі пише Дібі під днем 18. вересня 1898 р.: «Му-

ГЕРГАРТ ГАУПТМАН.

„ГАНУСЯ“

(Далі.)

БЕРГЕР.

Я хотів би лише знати щось рішучого. Може повело би ся мінї зловити сього драба.

ГОТВАЛЬД.

Вона дурна боїть ся сього чоловіка.

ЗАЙДЕЛЬ.

Та-ж се не повинна зі сим драбом. Се знає, сказатиб... Та-ж се знає кождий... Ви могли би про се спитати, кого лише хочете. Я лише дивую ся що дівчина іще живе. Так се майже цілком неможливе.

БЕРГЕР.

Та щож він з нею такого робив?

ЗАЙДЕЛЬ.

Ну — щож — всьо можна би сказати. — У девятій годині у вечері виганяв її з хати — та коли була така сама смага як ось нині — то мусіла принести йому в хату пятака. — Ну, що його се обходить, він коби напив ся. Відки

може вам дівчина взяти пятака? Та вона мерзла чи-раз до півночи на дворі. — Бо, коли прийшла та не принесла ніяких грошей, то люди збігали ся зі всіх усюдів, так кричала; молитив її, сказатиб.

ГОТВАЛЬД.

Доки жила мати, та давала їй іще який такий захист.

БЕРГЕР.

В кождім разі замкну зараз сього драба. Він вже і так давно записаний на листі паниць. Ну, ходи-но, дівчино, глянь но на мене.

ГАНУСЯ

(молячим голосом).

Ах прошу, прошу, прошу!

ЗАЙДЕЛЬ.

Від неї то ви не дізнаєте ся нічого так легко!

ГОТВАЛЬД

(лагідно) Ганусю!

ГАНУСЯ

Що?

ГОТВАЛЬД.

Пінаш мене?

ГАНУСЯ.

Так.

ГОТВАЛЬД.

Хтож я такий?

ГАНУСЯ.

Пан учитель — Готвальд.

ГОТВАЛЬД.

Гарно. Ну, бачиш. Таж я тобі все добра бажаю. Ну, то може ти би мінї тепер дещо розказала... Правда, що ти була там долів на ставі коло кузнї. — Чому-ж ти не лишила ся в хаті. Ну? Чому-ж ні?

ГАНУСЯ.

Я так бою ся.

БЕРГЕР

Ми підемо собі геть відси. Скажи-но пану учителеви на вухо.

ГАНУСЯ

(нерішучо та таємничо).

Він кликав.

ГОТВАЛЬД.

Хто кликав?

ГАНУСЯ.

Милій Ісус.

ГОТВАЛЬД.

Деж кликав тебе милій Ісусе?

ГАНУСЯ.

У воді.

сип поглядати за людьми, котрі дадуться ужити в префектурі в тій самій хвили, коли ми захопимо владу в Парижі. Старайся позискати приятелів в гарнізоні. Коли вибе година замаху, не забудь на молодого Гендлі, сина префекта з Гавру. Богато залежить мені на тім, щоб сей брудний жидок одержав свою нагороду. Коротко кажучи: організуйтеся і підготовлюйте улицю до маніфестацій».

В заговор мали бути втягнені і робітники. Стрейки робітників хотіли заговорщики використати в цілях роялістичних. Переписку в тім напрямі вів молодий Біффе з кн. Орлеанським яко евентуальним цісарем Франції. Князь Орлеанський пише з Марієнбаду до Андрія Біффета: «Любий Андрію! Приняв я в себе чоловіка, котрого ти мені прислав. Подобався мені. Вірю йому і просив я його, щоб по повороті поговорив з тобою і з Гіксонем-Пас. Думаю, що можете ударити тепер. Чим скорше, тим лучше. Все, що зробиш, буде добре. Починай проте проєктовану акцію, а мене повідомляй о всім, що дієся. Твій Филип».

Біффе явився небавом в Марієнбаді у кн. Орлеанського, котрий диктував йому таку ноту: «Тайна інструкція для відомости пп. де Рамель і гр. Сірсаліса. В порозуміню з певною личністю, котру не можу поіменувати, бо тайна є услівем її діланя, почнеся небавом акція фабричних і других робітників як в Парижі так і в цілій Франції. Згадана личність виявить себе, як лише переведе організацію. Як буде потрібно, то робітний рух виступить в моім імені. На се назначаю 2—300.000 фр. Квоту сю повіряю вам. В першій місяці уживте з неї 50.000 фр. Дальші рати місячні будуть виносити від 15—25.000 фр. Біффе потвердить виплачені панам Рамельови і Сірсаліови суми. Задержіть все в як найбільшій тайні, щоб не зрадитись, що нас піддержують свідомо або несвідомо фахові стоваришєня. Наколи би тайна розкрилась перед часом, то удавайте, що проява ся нам не лише мила, але і несподівана».

Хто був сею тайною личністю, поки-що незвісно. Агітація вела ся зручно і енергічно. В часі уличних заворушень в жовтні минулого року заговорщики були певні удачі. Біффе телеграфовав тоді до кн. Орлеанського, щоб держав ся близько границі. Але розрухи покінчилися нічим. Запанував спокій. Аж в грудні лучилась нова нагода. Gazette de France виступила 10. грудня з відозвою, щоб замість републиканської управи покликати короля на престол. Але сю акцію помішали Орлеанови Бонапартисти.

Відтак підготовили Орлеаністи революцію на 18—23 лютого с. р. Але вибір нового президента відбув ся так скоро (18. лютого), що треба було діло відложити на пізнійше. Не дописала

і поміч антисемітів. По похоронах Фора прийшло вправді до звісних авантур заарештованих Деруледом і Габертом, але революція не повелася. Військо не пішло на елізейську палату. Деруледа і Габерта увязнено. Кн. Орлеанський нетерпеливив ся. Він заповів вже, що явить ся в Парижі, лише Біффе здержав его від сего наміру.

Але мимо невдач заговор істнував дальше ширений лігою патріотів при помочи антисемітів. Заговорщикам роздавано такі сертифікати: «Віддавець сеї карточки наш цілою душею, покловник диктатури, готовий пійти на барикади. На него можна числити».

Від липня 1899 р. розпоряжав звісний Герен значнішими сумами. Камяницю на улици Шаброль винаймали антисеміти і укріпили її. Там находив ся і арсенал. Заговор ширив ся безнастанно. Petit Français розіслав між офіцерів квестіонар: «чи треба повалити правительство?» Гюдефрай обїздив край, Жірар, секретар Герена, поїхав до Рен. Колиж Герена інтерновано в домі при улици Шаброль, весь заговор виявив ся передвчасно.

Се історія заговору після акту обжалованя. Герена запроторено в вязницю Санте. Перед переслуханем просив Герен о страву. Найвись, став відповідати на питання Беранжера. Товаришів Герена з улици Шаброль правительством лишило поки-що на вольній стопі. Імена їх звісні властям.

З політичного поля.

Цісар поверне 22. вересня в полудне до Відня. В суботу приїздить Сель до Відня, щоб уложитись з гр. Туном що до виданя дальших точок угоди на основі §. 14. Управляюча рада австро-угорського банка, зібрана 19. вересня у Відні під проводом Кавца, приняла в цілости нову свою організацію і обовязки, вложені на банк обома правительствами. Опозиція на зборах обмежилася на 20 акціонерів, на котрих чолі станув Маг. Також делегати антисемітської ради міста Відня з розказу Льюєгера голосували проти нового статута банку. Здає ся, що в слїдуючій тиждні послїдує урядове оповіщенє всеї угоди.

По повороті цісара надїють ся зібраня ради коронної. Гр. Тун вернув з Мерану 22. вересня рано і скликав сейчас телеграфічно раду кабінету.

Чехи одержали опять значну концесію. Цісар санкціонував проєкт здвигненя чешкої політехніки в Берні моравскім. Сего року в падолистї буде відкритий відділ інженерії.

«Wiener Ztg.» оповіщує новий регулятив для акційних товариств. Засновуванє акційних товариств для двігненя промислу і торгівлі буде значно улегшене. Фіскалізм обмежений, високість акцій знижена на 100 зр., а і власти

будуть обовязані приходити в поміч акційним товариствам. Австрія іде слїдом Угорщини. Хоч сей регулятив вийшов на основі §. 14., то мабуть суспільність не прогніває ся.

Нині стало вже майже певною річю, що лївиця не обїшле конференції д-ра Фукса. Неохота і бута взяли верх над доброю волею президента палати.

Опозиційні дневники пишуть заєдно про сподівану небавом димісію цілого кабінету гр. Туна. «N. fr. Presse» веде в тім згляді прим, а наслідником гр. Туна робить кн. Альфреда Ліхтенштайна, члена палати панів, з котрим недавно гр. Тун конферовав.

«Politik» з 22. вересня каже, що всякі обставини указують на недалеку зміну кабінету і чудує ся, чого гр. Тун на відході так пильно заходить ся ще коло оповіщеня угорської угоди? «Nagodni Listy» виступають остро проти д-ра Біліньського яко автора звісної статї в «Pester Lloyd-і», роблячи йому заміт, що він стремить до осущєня програми лївиці. Наколи би гадки Біліньського мали бути думкою всего «Кола», то правіця розпалася би.

Міністер війни Галіфе велить в деннім розказі до французської армії цілу пригоду з Драйфусом пустили в непамять і помиритись як з засудом в Рен, так і з уласкавленем Любета. Армія має служити Франції, не сторонництвом. Драйфус відїхав з Бордо до Карпентрас (близько Авініону при горлі Родану), де замешкав у свого приятеля Валягчєра. Можливе, що відтак переселять ся до Монако.

Pester Lloyd в письмі з Парижа доносить, що кн. Филип Орлеанський в часі свого побуту в Марієнбаді уважав ся вже цісарем Франції і числив на певно на успіх заговору. Кн. Филип надїяв ся на поміч Галіфета. Поліція предприняла вчєра ревизію дому Герена при улици Шаброль. В Альжири проявились розрухи антими́тські, причім виступило військо. Кілька осіб убито більше ранено.

З Петербурга вістять, що цар небавом в пороті домів зїде ся з цісарем Вільгельмом.

Сербска Скупщина буде імовірно скликана в перших днях жовтня. З процесу нема ніяких нових вістей.

Нота крігєра відказуєсь рішучо від сповненя надмірених жадань Англії. Ситуація непевна.

Допись.

Руска гімназія в Перемишли.

(Конець).

Що до національности і обряду учеників, то в двох перших роках були самі Русини греко-католицкого обряду, а в останніх двох:

ГОТВАЛЬД.
Де?
ГАНУСЯ.
Долів — у воді.
БЕРГЕР
(замінює свою постанову та одягаєть ся в памітку).
Тут треба передовсім лікаря. Я гадаю, він сидітиме іще «під Мечем».
ГОТВАЛЬД.
Я післяв також як раз тепер до сестриць Дитина мусить мати рішучо догляд.
БЕРГЕР.
Йду та прийшло зараз лікаря. (До Шміда). Та ви покличте міні знова зараз вахмайстра. Я жду «під Мечем». Добраніч, пане Готвальд. Треба іще нині того драба зловити. (Виходить зі Шмідом. Гануся вснула).
ЗАЙДЕЛЬ
(по хвилі). Уже він його замкне!...
ГОТВАЛЬД.
Та чому-ж би ні?
ЗАЙДЕЛЬ.
Він вже знає чому ні. Та хто-ж иньший дав дитині жите?
ГОТВАЛЬД.
Ах, Зайдель, таж се лише сплетні.

ЗАЙДЕЛЬ.
Ну, знаєте, я вже також жию не від нині.
ГОТВАЛЬД.
Що там люди не набрешуть на купу. Але то не можна і половини сьому вірити. Коби лише лікар прийшов ра-два.
ЗАЙДЕЛЬ
(тихо) Міні бачить ся, що дівчина не встане вже більше. (Входить доктор Вахлер, мущина коло трийцять чотирох літ).
Др. ВАХЛЕР.
Добрий вечір.
ГОТВАЛЬД.
Добрий вечір.
ЗАЙДЕЛЬ,
(помагає йому розгорнути ся).
Добрий вечір, пане доктор!
Др. ВАХЛЕР.
(гріє собі руки при печі).
Дайте міні іще світла. (В задній кімнаті грає катаринка). Чи вони там подуріли, чи що...
ЗАЙДЕЛЬ,
(вже при відчинених дверех до задньої кімнати).
Може би ви там були троха тихше.
(Гамір втихає. Зайдель щезає в задній кімнаті).
Др. ВАХЛЕР.
Пан Готвальд? Правда?

ГОТВАЛЬД.
Так, Готвальд.
Др. ВАХЛЕР.
Вона хотіла утопити ся, чую.
ГОТВАЛЬД.
Не могла собі небога либонь дати иньшої ради.
(хвиля мовчаня).
Др. ВАХЛЕР,
(йде до ліжка, призираєть ся).
Вона може говорить крізь сон?
ГАНУСЯ.
Мільони зірок. (Доктор Вахлер та Готвальд слухають. Місяць заглянув через вікно та кинув сьвітло на ґрупу). Чого ломить мої кости? Ах, ах, як мене там в душі болить.
Др. ВАХЛЕР.
(розціпкує їй обережно сорочку на шиї).
Ціле тіло має покрите синцями.
ЗАЙДЕЛЬ.
Так вам лежала і її мати в руні.
Др. ВАХЛЕР.
Се страшне! Се страшне!
ГАНУСЯ,
(зміненим, упертим голосом).
Не хочу. Не хочу. Я не піду домів. Я мушу йти у воду — до кирниці. Та лиш мені — тату. Тьфу, як се смердирь! Ти знова пив горів-

рідна мова руска	в 1898 р.	358 ²	в 1899 р.	408 ⁴
німецька	>	1	>	1
віроіспов. греко-кат.	в 1898 р.	356 ²	в 1899 р.	403 ⁴
протест.	>	1	>	1
мойсеев.	>	1	>	5

Интересно, що усі жиди причислялись до Русинів, а не до Німців або Поляків.

В І. (польській) гімназії було 1899 шк. року 361² римо-католиків. Чейже не всі римо-католики є Поляками! Є між ними Німці і Чехи., однак причислїм їх до Поляків, бо так зазначено в справозданю; але тих, що говорять по руски в числі 34¹ причислїм до Русинів—вийде, що Поляків в гімназії було 361² (разом з Німцями, Чехами), а Русинів (в рускій 403⁴ в польській 34¹) 437² — або, що Русинів в перемишльських гімназіях було о 76³ більше, чим Поляків, хоч і сей рахунок виходить на користь Поляків.

В І. гімназії греко-католицького обряду було 49¹, значить — 15 перекинчиків вилекло своєї національності!

Досить сумно представляєть ся стан бібліотеки, особливо рускої. Цифри се найясніше покажуть:

Бібліотека:	1895/6	1896/7	1897/8	1898/9
руска:	155—24 ¹	193—38	213—20	259—39 ²
польська:	129	151	172	203
німецька:	132—20	176—44	205—30 ²	247—42

В тім році не закуплено цінніших руских книжок. Ми питаємо завідателя рускої бібліотеки для учеників, чи в нею бібліотека Насальського з своєю поганю мовою (Подорож до Єрусалима), з етимологічною правописню, не інтересним змістом важіиша, чим Листи з чужини Окуневського, твори Тобилевича, поезії Федьковича і т. д.? В учительській бібліотеці: Записки Наукового тов. ім. Шевченка лише до XXVI т.; Етнографічного збірника тільки 3 томи; Історії України Руси Грушевського зовсім нема.

Про руску бібліотеку в І. гімназії аж соромно згадувати. Вона числила аж 28(!) творів, в 29(!) томах (Wiadomości szkolne за г. 1899 стр 18.) і сего року нічо не прибїльшилась, хоч, як висше сказаво, було в тій гімназії 49¹ греко-католиків, між ними аж 8 поповичів. (Wiadom. стр. 22.)

Французкої мови в рус. гімназії ніколи не вчили, хоч суть професори, що знають по французки!

Що до національної свідомости перемишльська гімназія може і висше стоїть, чим львівська, однак що і тут суть москвофіликацапки, найліпшим доказом на се той факт,

¹) цифри в сій рубриці означають прибїльшенє творів в році шк.
²) тут зайшла якась похибка в справозданю.

ку. — Слухай як шумить ліс! — Нині рано лежала на горі зломана береза. Коби лише не зняв ся вогонь. — ...Як кравець йде по горах та не має каміня в кишені та желізка в руці то так його буря носить по усіх шпихах. Слухай! Буря!..

(Входить монахиня, Сестра Марта).

ГОТВАЛЬД.

Добрий вечір, сестрице.

СЕСТРА МАРТА,

(кланяєть ся головою).

ГОТВАЛЬД,

(Пристає до монахині, що заходить ся коло приготовань до нічної сторожі та говорять з нею в глибині).

ГАНУСЯ.

Де моя мама? В небі? Аах! аах, так далеко! — (Розплющує очі, дивить ся непевним зором, потирає рукою по очах та каже ледви чуто:) Де — я, — що?

Др. ВАХЛЕР,

(нахиляюеть ся над нею).

Між добрими людьми.

ГАНУСЯ.

Я хочу пити.

Др. ВАХЛЕР.

Води!

(Далі буде).

що кількох їх їздило тепер на «Собраніі ім. Качковського.

Але де нема сьмітя?... В. Г.

Від Редації. Сєся допись про стан та розвій перемишльської рускої гімназії повинна бути почином та захоотою до подібних справоздань з иньших середних шкіл, аби наша суспільність дізнала ся як гарно розвивають ся у останніх роках рускі школи і який маємо материял по польских школах, що при закладаню шкіл з рускою викладавою мовою заповняв би їх відразу. На жаль в сїм напрямі задавало собі дуже мало людий праці.

НОВИНКИ.

— **Вїзд єпископа Шептицького до Станіславова.** Дня 20. с. м. відправив єп. Андрій Шептицький Службу Божу у оо. Василіян, останню, яку правив монахом того чина. В часі обїду, що відбув ся по службі попрощали його давні товариші в яких імени промавлєв др. Філієс ректор Василіян. Потім вибрав ся єпископ на дворець де зїбрала ся численна скількість духовенства та сьвітких. Між иньшими були там о. мітрат Білецький, посол О. Барвіньский та батько владики Іван гр. Шептицький. В Єзуполї зїбрала ся сила народа на добру годину перед приїздом поїзду. Під проводом молодого Дїдушицького, сина Войтіха, зїбрали ся сєляни зі всіх сїл та ждали єпископского благословенства. Коли приїхав поїзд, молодий Дїдушицький привитав єпископа короткою промовою, на що йому владику відповів тоже кількома словами. При сьліві сєлян «Многая літа» благословив єпископ вірних з вікон поїзду. В Станіславові вже від 4. год. почали роїти ся вулиці від людий. Чим далї робив ся такий стиск, що при привіті владики подоптано багато тудий. О 6:15 у вечері приїхав поїзд зі Львова. На двірці зїбрали ся тимчасом представителї властей та урядів. Єпископ Шептицький приїхав в товаристві каноніків Ткачуника та Литвиновича, що виїхали проти його до Галича та в товаристві свого сповідника. Перший повитав єпископа о. мітрат Фацевич потім представили ся новому владиці представителї властей як: повітовий маршалок М. Брикчиньский, віцепрезидент Фідлер, староста Прокопич, віцепрезидент суду Фангор, директор гімназії та учительского семінара. Потім хор сьпівацького товариства «Боян» засьпівав привітно пісню. В салї І. клєси повитала єпископа депутація Станіславоських Русинів з хлїбом-сїллю. Іменем її промавлєв др. Бучиньский просячи владуку о поміч в нашій долї. По короткій відповіді єпископа промовив о. мітрат Фацевич та віддав поволи єпископови дисцезию. Потім рушив цілий похід до міста. На привітній брамі повитав владику декан станіславоської дисцезії о канонік Ленкавский, а в церкві Станіславоській парох о. Богонос. В церкві та потім в балькону своєї палати благословив єпископ вірних.

— **Іспит з ручних робіт жіночих** відбуде ся перед комісією іспитовою в Сокалі дня 16-го жовтня с. р. Кандидатки заняті при школах публичних мають внести подаянє через ц. к. окружнї Ради шкільні, а не заняті в таких-же школах, такі просто до Дирекції ц. к. Семінарії учительської в Сокалі найпізнійше до 10-го жовтня с. р.

До подаянє треба долучити: 1) метрику уродження на доказ, що кандидатка скінчила 18-й рік житя; 2) свідочтво здоровля, видане повітовим лікарем; 3) свідочтво з укінченої школи виділової, або докази науки приватної; 4) свідочтво моральности, наколи кандидатка не повинна обовязків при школі публичній; 5) виказ переробленого до іспиту материялу наукового; 6) жіночі роботи ручні, виконані через кандидатку власноручно, треба предложити комісії при іспитї устнім.

— **3 Тернополя** пишуть нам: У нас в Тернополї мусять нашї школярки у жєвській школі ходити від початку шкільного року на польську релїгю та екзорти, хоч, славити Бога, маємо в Тернополї щось 10 духовників: пароха, трєх сотрудників, пятьох катехитів та одного отця професора. Тож питаємо властей та взагалї інтересованих людий, чому се так? Чому ніхто не зверне уваги на таку польонїзацію наших Русинок?..

— **Драйфус і Росія.** Деякі берлинські дєвника догадують ся, що засудженє а відтак улєскавленє Драйфуса було з гори уложеною річю, а то між міністром заграничних справ Делькасом а Муравєвом в часі їх стрічи в Петербурзі. Притім роблять ті дєвники намек, будьто Драйфус видавав військові тайни не кому другому а просто Росій, союзниці Франції. Драйфус поїхав з Нант до Бордо, де слїд єго дальшої подорожі поки-що загинув. Любе оправдав улєскавленє Драйфуса слабим єго здоровєм. В Парижі улєскавленє не зробило ніякого вражєня. Лише сємітські дєвники сьпівають ще засьдно пеани в честь невинної (?) жертви.

— **3 Мерану** вістять, що в часі вїзду цїсаря

до міста (20-го вересня) сполошились конї в повозі, в котрім їхав цїсар з архик. Францїском Фердинандом, імовірно по причинї гримких окликів людности в честь свого улюбленого монарха. Цїсар і архикнязь вискочили однакож в пору і пересїлись до повїзки архикн. Євгена.

— **Зїзд славянських дєвникарів** з Австрії відбуде ся на днях в Кракові. Буде се другий зїзд по зїзді торічним в Празї, в часі торжєства Паляцького. О скілько нам звїсно, що рускі дєвникари не одержали запросин на сєй зїзд. Принайменьше до редакції «Русзана» не наспїлі ніякі запросини від комітету, на чолї котрого стоїть редактор кравіського Сзас-у. На зїзді являть ся лише чєскі та словінські дєвникари.

— **Дав ся надути!** До одного готелю у Львові заїхала графиня Н. Йї сестра замужна з паном Н. Н. розвєла ся недавно зі своїм чоловіком та заявила єму, що не верне ся до него ніколи. Покинєний чоловік підозрївав, що все те стало ся за намовою сестри жінки і тому присяг тїй послїдній мєсть. Коли дізнав ся, що она приїхала до Львова, заїхав і він сюда та зажадав розмови з нею сам на сам. Заатакована так графиня зачинила дєвері та не пускала до себе нікого, а тимчасом завїзвала одного свого знакомого. Прикликаний розслїдив цілу річ та коли бачив, що нема жарту, взяв ся за дуже радикальне средство: Ішло про те, аби загрожена графиня могла спокійно виїхати до Парижа. Тож пішов на поліцію та постравав ся про те, що один поліційний агєнт пив з паном Н. Н. а другий приходив до него все, коли лише хотїв вийти на улицю з завїзванєм до поліції. Пан Н. Н. вимавляв ся все тим, що хорий та вертав знова пити. Тимчасом графиня Н. опинила ся в Парижі, а пан Н. Н. лишив ся на львівськїм бруку без грейцара в кишені.

— **Поступ в телеграфованю.** В недалекій будуччинї пересплати муть ся телеграми в чертам письма висплаючото. Сєся машина, що має викликати переверот на поли телеграфованя істнує вже від довшого часу, та перед чотирма роками демонстровано її модель у однім англійськїм товаристві науковім. Лїнії та рисунки можна буде сєйчас переносити з одного місця на друге. Перо спеціально сконструованє пише у однім апаратї, таке саме друге перо наслїдує автоматично рухи першого пера у другім апаратї та начеркує лїнії. До осягненя однак сего вислїдка треба чотири дротів і се як раз стоїть на перепонї введєню телєавтографу в ужитє. Сєй улїпшенїй телеграф винайшов професор А. Грай, якому повело ся дістати ті самі наслїдки при помочі двох дротів. Можна надїяти ся, що в недовгїм часі телєавтограф буде розповсюднений по цілїм сьвітї.

— **Ц. к. Дирекція залїзниць державних** у Львові оновїщує:

1) що перестанок Ратш, лежачий на шляху Тєплїц—Райхєнберг отворєно для руху товарового в цїловозових наборах;

2) всхїдно-північно-захїдний австрійський звязок залїзничий, з днем 1. жовтня 1899 входить в житє додаток І. до тарифи, часть II, зшитка 6.

— **Дрібні вїсти.** Дра Людвіка Фінкля іменовано звичайним професором австрійської історії на львівськїм університетї на місце д-ра Із. Шараневича. — Грибами отроїла ся в Гродиску жидівєка родина Бравнів. 24-лїтня Перля Бравн умерла, а иньших членів родини уратовано. — За злочин неморальности на шкільних дївчатах засудив суд в Старім городї учителя Еміля Вендта на 3 р. кн вязниці та на утрату горожанських прав через 5 лїт.— Російське міністерство заняло ся справою обовязкового введєня щадничих кас при фабриках та промислових закладах. — Цїсар надав радникви двору при кравівій дирекції скарбу у Львові д-ру Ем. Зубрицькому кавалєрський хрєст ордеру Лєопольда.

Телеграми.

Станіславів, 22. вересня. Єпископ Шептицький вїхав оноді торжєственно до своєї резиденції і обняв управу єпархії. Вчєра представились єму місцеві державні і автономні власти і численні депутації.

Мєран, 22. вересня. В часі сєрєкло по принятю в замку Ротєнштайн звернув ся цїсар до пос. Грабмаєра (члена вірноконституційної шляхти, анатемізованого колись лївицею) і хвалєв єго політичну діяльність, замїтивши: «Числю ще на вашу діяльність на будучє».

Кольонїя, 22. вересня. Сюди прибула царська пара вчєра о годинї 9. рано.

Бїлгород, 22. вересня. Засуд в процесї о атєнтат на Міляна западе імовірно нинї.

Рим, 22. вересня. В кругах ватиканських говорять, що монсїньор Сарнассї обїме в Петербурзі становище офіційального дипломатичного агєнта.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і від'їзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд до Львова			Поїзд зі Львова		
посп.	особ.	приходить о годині	посп.	особ.	відходить о годині
	6:10	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова	6:20		до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава
	6:50	з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно	6:15		до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний
	7:10	з Зимної-води	6:30		до Іцкан (Галацу, Ясс, Букарешту) Сучави
	7:40	з Янова	2:45	6:30	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа
	7:55	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия	8:30	8:45	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)
	7:44	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		9:10	до Янова
	8:05	на дв. головний		9:25	до Підволочиск, Бродів, Гусятинна дв. Підз.
	8:15	з Сокаля, Рави рускої		9:35	на дв. головний
1:30	9:00	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.		9:53	до Белзця, Рави рускої, Сокаля і Любачова
	11:15	з Ярослава і Любачова		10:10	до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл.
1:50	11:55	з Іцкан, Чернівців і Станиславова		12:50	тільки в неділі і свята
	1:01	з Янова		2:15	до Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня включно в неділі і свята
	1:40	зі Скольного, Стрия, а з Лавочного тільки від 7. вер. до 15. пад. включно		9:45	до Іцкан (Ясс, Букарешту)
2:20	5:15	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	2:55	—	до Кракова (Відня, Варшави) ч. Ряшів
2:35	5:40	на дв. голов.		3:05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.
	5:55	з Сокаля, Белзця і Любачова		3:15	до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.
Ніч				3:20	до Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.
	8:45	з Кракова (Відня) Самбора, Хирова		3:26	до Брухович
	6:20	з Іцкан, Сучави		5:25	до Ярослава
		з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і свята	Ніч		
	7:58	з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно	12:50	6:21	до Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави
	8:15	з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.		6:40	до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.
	8:14	з Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.		6:50	до Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.
	9:21	з Кракова (Відня, Берлина), Сянока, Пешту		7:00	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша
	9:55	з Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави		7:10	до Сокаля і Рави рускої
12:30	10:10	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.		7:20	до Тернополя дворець головний
	10:08	на дв. голов.		7:42	дворець Підзамче
	10:25	з Лавочного (Пешту) Хирова		7:47	до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900
	10:30	зі Скольного, Калуша		8:35	> > > 1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.
	3:05	з Підволочиск на дворець Підзамче		9:10	> > > 1. чер. до 30. жов. в нед. і св.
	3:30	на дворець головний	2:36	10:40	до Іцкан (Ясс, Галацу), Сучави
	2:16	з Кракова (Відня), Самбора, Сянока		10:50	до Кракова (Відня, Варшави), Сянока
				11:10	до Підволочиск, Бродів дв. головний
				11:32	дв. Підзамче
				4:10	до Кракова (Відня, Берлина)
				5:50	до Брухович від 7. мая до 10. вересня

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейський різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне п. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцьких ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклада їзди.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку

Гіпотечного

купує і продає

всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшим курсі денним не числячи ніякої провізії.

Інформація і посередництво до включення забезпечень житєвих в найкористніших комбінаціях.

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕРЬ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Віпреосв. Митроп. і Преосв. Еп. Ординариям всіх трєх епархій, обезпечєє будинки, урядженє домашнє, скот, господарскі зварида, збіжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1898 вноєсьть:

Фонд резервовий . . . 96.775 зр. 05 кр.	}	206.880 зр. 57 кр.
Резерва премій . . . 64.263 „ 12 „		
Фонд основний . . . 45.000 „ — „		
Резерва спеціальна . . . 842 „ 40 „		

Тарифи „Дністра“ дуже умірковані, услїєвїя безпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпробовочно. До кінця 1898 року вноєсьли виплачені шкоди 527.790 зр. 67 кр. Поліси „Дністра“ приймає Банк краєвий при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечитись через „Дністеря“ в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористніші услїєвїя, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квїти в рускїм язїці.

Товариство взаїмного кредиту „Дністеря“, стоваришенє з обмеженою порукою, уділяє позички за платою 5½% і 1% додатку на кошта адміністраційні за інтабуляцією або порукою двоєх відповідних ручителїв, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опроцентованя від членів і третїх осіб по 4%. Уділ членський вноєсьть 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в „Дністрі“. Інформації уділяє Дирекція листовно.

Зголошеня о уділенє агенцій в окрєстностях де нема близько агентїв „Дністра“, приймає ся.

Львів, ринок ч. 10. (дім „Просвіти“).

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничать в закупні:

Світло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кїл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висїлає: КАВУ по 5 кїл. посїлках почт. в цїні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко ВІНО в 5 кїл. барїлках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Іншї товари по умірених цїнах.

Позички для членів Тов. взаїмн. обезп. і взаїмн. кред. „Дністеря“ на 5½%, 10% і 10% додатку на кошта адм.

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ.

ДО БРАЗІЛІЇ
Драма з галицького еміграційного руху в 4. актах.
Цїна книжки брошурованої 35 кр.

СВЕКРУХА
комедія в 3. актах з сїльського житя.
Цїна книжки брошурованої 30 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА
історична трагедія в 5. актах — з другої половини XVI. віку.
Цїна книжки брошурованої 40 кр.

Конкурс на мужа
шутка в 5. актах з міського побуту.
Цїна книжки брошурованої 35 кр.

ЯБЛОЧНИКАР
комедія в 1. актї опрацьована після німецького.
Цїна книжки брошурованої 15 кр.

Соль-терно
оповіданє з льотерїйних пригод.
Цїна книжки 15 кр.

На поchtову пересилку 5 кр.

У Львові набути можна в Ставропигійській книгарні.

Галицький Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженєм,

3½% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженєм,

а всі иншї находячі ся в обїгу 4½% Асигнати касові з 90-дневним виповідженєм будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. речинцем виповідженя.

Львів, дня 31 сїчня 1890.

Дирекція.